

Series BVM

Code No. 11

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

Candidates must write the Code on the title page of the answer-book.

- Please check that this question paper contains **11** printed pages.
- Code number given on the right hand side of the question paper should be written on the title page of the answer-book by the candidate.
- Please check that this question paper contains **17** questions.
- **Please write down the Serial Number of the question before attempting it.**
- 15 minute time has been allotted to read this question paper. The question paper will be distributed at 10.15 a.m. From 10.15 a.m. to 10.30 a.m., the students will read the question paper only and will not write any answer on the answer-book during this period.

मणिपुरी

MANIPURI

मन्त्रालय : शिक्षा 3

अधिकतम अंक : 100

Time allowed : 3 hours

Maximum Marks : 100

બેઠક - આ (SECTION - A)

GRAMMAR

1.	મહત્તમ કાલેક્ટરને કોઈકાં? કાલેક્ટરને કોઈકાં? કુલ	
	વલકલ કાલેક્ટરને કોઈકાં ॥	1+1+3=5
2.	કોઈકાં વલકલ કાલેક્ટરને કોઈકાં કાલેક્ટરને કોઈકાં	
	કોઈકાં ॥	5

3.	કાલેક્ટરને કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં	
	કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥	5X1=5
	ક) કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥	
	લ) કોઈકાં કોઈકાં, કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥	
	ટ) કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥	
	ક) કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥	
	ગ) કોઈકાં! કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥	
4.	કાલેક્ટરને કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં	
	કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥	5X1=5
	ક) કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં	
	કોઈકાં કોઈકાં ॥ — (કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥	
	લ) કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥ (કોઈકાં કોઈકાં	
	કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં કોઈકાં ॥)	

<p>બાલ્ય-તસ્કાભાગીયત કહેલ-લેણે ભેતજેમદસ ઘેતકસતી- ઠણી ભૂંટીય ટીકાંઈ સીયતેણે મેજાભાગીત સુદેતાની ઘલેણે ડેખેજીય ઘસુભૂય દેખજેદસ ઘેતકસઠણી સીયજી સજી ઘભૂસા ભેતજેમજી ટીકાંઈ સજસ ઘભીજી ઘીંદેતાની ભાભજીકાંઈગાની ઘલેણે ડેખેણે ભૂંટીય ઘીંદેત દુસેતણે જસગેભા ભેતણે દુણેકાંઈ તસજસ ઘભીજી સજસ ઘજીજી મેયટી દેતજીકાંઈ કભીયાની કચક ઘસ ઘેતકસસા </p>	
<p>બ) સભાગાહકાની સીયસા ઘસુભૂય જસસાની ભૂંટી- દસ ઘસજીયણી ભેતજાની ગાકેમેણે ઘકાંઈ ઘકાંઈ દરે ગાકાંઈકાં ?</p>	2
<p>ભ) ઘીંદેતાની ભા-સુ ઘભીસુભાણે ઘકાંઈની સંણે કહે ડેખેકાંઈ દુજસ ઘેતકાંઈકાં ?</p>	1
<p>ડ) સગેણેની ઘદુ-ઘભીભાગીય ઘીંદેત ઘભીજી ઘકાંઈકાં ઘેટગાંઈની સીયેતણી ભેતકાંઈકાં ?</p>	1
<p>સ) ઘીંદેત જેતણેની બાલ્ય-તસ્કાભાગીયાની ઘલેણે ભેત- મેજદસ ઘજેતજી ઘેતકસઠણી ?</p>	1

SECTION - C Composition & Writing

6.	<p>ਸਦੇਕ ਗਾਇਕਿਣਿ ਨਿਕਸਮੀਐ ਨੀਕਾਧਿ ਘਸਦੁ ਪੁਤਾਏ ਜੇਕੀਕੇਠਾ ਘਸਲੁਠਾ ਜੇਕੇਕੇਠੀਏ ਡੇਢੁਏ ਜੇਕੁਠਾ ਘਸੁ ਤਲੁ ॥ 8</p> <p>ਘ) ਮਠੁਠੁ ਸਾਧੇਟੀਏ ॥</p> <p>ਙ) ਘੈਏ ਘੈਦੇਠ ਮਠੁਠੁਠਾਧਿ ਗਾਇਕਿਣਿ ਨੀਕੇਠੁ ਘੈਕੇਕੇਠੀਏ ॥</p> <p>ੜ) ਨੇਕੇਕੁ ਘਸਲੁਠਾ ਮਠੇਟ ਮਠੇ ॥</p>	
7.	<p>ਏਠੇਠ ਕਸਕੇਠਾਧਿ ਮਾਠੇਠੁਠੁਠੁ ਵੈਠੁ ਘੁਮਠੇਠੀਏ ਕੇਠੁਏ ਦੁਵਟਾਏ ਏਠੇਠੁਠੁ ਸੁਠਿਠੀਏ ਏਕੁਠੁ ਘੁਮਗਾਠੁਠੁ ਵੈਠੁ ਸੁਠਿਠੁ ਘੁਠਿਠੁ ਸੁਠੁਗਾਠੁਠੁ ਸੁਠਿਠੁਗਾਠੁਠੁ ਘੈਕੇਠੁ ਕੇਠੀਠੁ ਠਏਠੁ ਨੇਕੇਕੁਮੀਠੁਠੁ ਗਾਇਕਿਣਿ ਦੁਕੁਠੇਠੁ ਸੇਕੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁਠੁ ਸੁਠੁਸੁਠੁ ਸੁਠਿਠੀ ਘਸੁ ਤਲੁ ॥ (ਸੁਠੁਠੁਠੁ ਏਠੇਠੁਠੁ ਘਸੁਠੁਠੁ ਮਠੁਠੁਠੁਠੁ ਸਾਧੁ ਠੇਠੁ ਠੇਠੁ ॥)</p>	6
8.	<p>ਸਦੇਕ ਗਾਇਕਿਣਿ ਗੇਠੁਕੇਠੀਠੁਠੁਠੁ ਘਕੇਕੇਠੁ ਠੇਠੁਠੁ ਜੇਕੇਕੇਠੁਠੁ ਗਾਇਕੁਠੁ ਤਲੁ ॥</p> <p>ਘ) ਘਠੁਠੁ ਸੁਠਿਠੀ ਸੁਠੁ ਸੁਠੁਠੀ ॥</p> <p>ਙ) ਠੁਸੁਠੁਠੁਠੁ ਠੇਕੇਕੁਠੁ ਠੇਕੁਠੁ ਠੇਠੁਠੀ ॥</p>	2x3=6

11.	“एए द१४ गले४ ए४४०४, ए१दे४की स१ऐ४ए१ए०॥ गे४४४१ ले४०४४१ स१ऐ४ए० — स१ए१गु४४१ स१ऐ४ए०॥ स१ऐ४की स१गु४ए ४१४ स१४स४ स४४४४ए१॥” — गे४स ए४१ ४ए४ ४ए४ ले४४ए? स१ऐ४ए० ले४४४४१ ४४स१ए ले४४४ए? ४४स४ ४१४े४ ४४ स४१ र१ए४० ले४४४ ४े४४॥	$2+1+3=6$
12.	ए४१४ द४४४ ४०॥ए४४ए गे४४४४ स१ए४४॥ ४) ले४४े४ए ले४४े४ स४०४ ए४ ४े४ए० ले४४४ ले४४े४ए ४४११४४ गे४४४४ए ले४४४४४ स४स ४े४४४४ ४४॥	$2 \times 4 = 8$
	४) ए४४४४४ ४४४ए? स४४४ स४स४ ए४१४ द४ ४४॥	4
	४) ए४४४ ले४ए ए४४ ४े४ए ४४४४४ स४स ४४४ए?	$1+3=4$
13.	स४४ गे४४४४४४४ गे४४४४ ४०॥ए ४०॥ए गे४४४४॥ ४) ४४४४४४ ४४४४४४ स४४ ए४४४ ए४४-ए४४४४४?	$4 \times 1 = 4$
		1

15.	“ ઘુસડે ઘરે દસઠઠુ ઘસુમ્બેલે લેખરેક લેખરખેલ ભવિષ્યંવ તૈગલેગ ઘેકકમમ — તૈકીમ્બે ॥”	
	— ‘ઘસુમ્બેલે લેખરેક’ લેકકાપ ઘેલેલુ દુલેકાપ? ‘ભવિષ્યંવ તૈગલેગ ઘેકકમમ’ લેકકીકભી ઘકમક તૈલે? ઘકીકાપી-	
	મકમમ ઘકીલે લૈકમભીક તૈ ઘભીકાપ ગેકી ગાલેલુલ ભૈકેકીકલે?	1+1+4 =6
16.	ઘલકીકી દવટાપ સંભરખાલ ગેલુલુમુમ ગાલુલુ ॥	2x4=8
	ઘ) “તૈકમ તૈકમ ઘેકલેક સેકલેક સેલેગલેલભીક ઘેકલેકાપી ઘુલેમલ સીલેલેલુ ઘંભેલેલે ॥”	
	— મલખાઘી ગેલેમ ઘભી ઘકમલ લેકકીકલે?	4
	ભ) “ઘીલુ રેલુલુકક ઘગુલુલ લેલેલુલેલ લેકીક લેમલેલ”	
	— મગુલુલ લેલેલુલેલ લેકકીકભી ઘેલેલુલેલે? ઘકીકાપી-	
	મકમમ ઘલુમલ લેકકીકલે?	1+3=4

	<p>ੲ) “ਸ੍ਰੋਮਧਯੁਗ ਲੇਲੈ, ਗੋਠਧਯੁਗ ਲੇਲੈ ਘੜਪੜੇਮਾਸਿ ॥”</p> <p>— ਆਗਿਆਕਸਮਾਯਾ ਸ੍ਰੋਮਧਯੁਗ ਗੋਠਧਯੁਗ ਲੇਲੈਆ- ਯਲੈ ?</p>	
17.	<p>ਸਮੇਕ ਗਾਣਕੀਠਮਾਠਮਾਠੀ ਗੋਠਧਯੁਗ ਯਾਣਲੈ ਯਾਣਲੈ ਗਾਣਕੀ ॥</p> <p>ਘ) ਸਮੇਕ ਸ੍ਰੋਮਧਯੁਗ ਘੜਪੜੇ ਆਗੀ ਯੁਧਕੀਆਂ ?</p> <p>ਮ) “ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀ ॥”</p> <p>— ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀਆਂ ?</p> <p>ੲ) ‘ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀ’ ਕੇਠਕੀਆਂ ਘਾਣਕੀਆਂ ਘਾਣਕੀਆਂ ?</p> <p>ਸ) ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀਆਂ ਸਮੇਕ ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀ ਘਾਣਕੀਆਂ-</p>	<p>4</p> <p>5x1=5</p>

	<p>ଦାଃକ୍ଷ୍ୟ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗର ଏକ ଅଂଶରା ଗୁଣାଟ ?</p>	
	<p>ଗା) ଶକାବ୍ଦୀୟାଂଶର ଶାଂଦ୍ଦୀୟାଂଶ 'ଶକାବ୍ଦୀୟାଂଶ'</p>	
	<p>କେଶାବ୍ଦୀୟା ?</p>	